

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint		
Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	Projekt	180 perc	Projekt	20 perc
50 pont	50 pont	60 pont	60 pont	30 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint		
	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	videolejátszó vagy DVD-lejátszó és tv vagy kivetítő	NINCS	videolejátszó vagy DVD-lejátszó és tv vagy kivetítő	NINCS	NINCS

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint		
	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	projektfeladatok	NINCS	projektfeladatok	tételsor
Mikor?	NINCS	Október 15. (November 1.); Április 15. (Május 1.)	NINCS	Október 15.; Április 15.	Jogsabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Középszint				
Gyakorlati vizsga		Írásbeli vizsga		
Projekt		180 perc		
Projekt		Feladatsor		
Médiaszöveg és munkanapló elkészítése („A” feladat)	Esszé elkészítése („B” feladat)	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegértés	Média miniesszé
25 pont	25 pont	10 pont	25 pont	15 pont
50 pont		50 pont		

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A feladatsor minden esetben tartalmaz egy videokazettára vagy DVD-re rögzített, néhány (kb. 5-15) perc hosszúságú filmrészletet vagy televíziós műsorrészletet. Az írásbeli vizsga során először a feladatlaphoz tartozó film- vagy műsorrészletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük, majd a feladatlapok szétosztását követően a vizsgázók három percet kapnak a filmrészlettel kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet, majd megkezdik a munkát.

A részlet megtekintésére még egy alkalommal (a beadást megelőző utolsó fél óra kezdetén) harmadszor is lehetőséget kell biztosítani a vizsgázóknak, amennyiben azt bárki közülük igényli.

Vizsgacsoportonként szükséges eszköz a videolejátszó vagy DVD-lejátszó és tv vagy kivetítő, ezeket a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja.

A vizsgázók a feladatlapon levő információkon kívül semmilyen segédeszközt nem használhatnak.

Az írásbeli feladatlapon tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli vizsga feladatlapja három részből áll:

- tartalmaz néhány, elsősorban az ismereteket és a tudást mérő feladatot;
- a mozgóképi szövegértés képességének mérésére tartalmaz egy előzetesen nem látott, a vizsga során megtekintett mozgóképi szöveggel (filmrészlettel, televíziós műsorrészlettel) kapcsolatos kérdéssort, illetve a látott részlethez kapcsolódó részletesebben kifejtendő, elemző jellegű kérdést;
- tartalmazza valamely tömegkommunikációval kapcsolatos probléma felvetését, mellyel kapcsolatban rövid esszéizstikus kifejtést vár el a vizsgázótól.

Az írásbeli vizsgarészhez kapcsolódó nyilvánosságra hozandó anyag nincs.

Az írásbeli feladatlapon értékelése

Az írásbeli vizsga értékelését központi javítási-értékelési útmutató alapján a szaktanár végzi.

A tesztlap feladatsoraiban megjelenő rövid, kifejtést-érvelést igénylő feladatok értékelése során minősíteni kell:

a) a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során alkalmazott ismeretek mértékét, azok érvényességét;

b) a szöveg áttekinthetőségét (logikus szerkezetét) és érveléstechnikáját, annak stiláris színvonalát;

c) az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét.

A feladatsor első részét képező ismereteket és tudást mérő feladatokra maximálisan 10, a mozgóképi szövegértés mérésére vonatkozó feladatokra hibátlan megoldás esetén maximálisan 25, míg a médiaismerettel kapcsolatos esszé jellegű feladatra további 15 pont szerezhető. A vizsgadolgozat maximális összpontszáma így 50 vizsgapont lehet.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsga önálló munka keretében kidolgozandó két különböző projektfeladat megoldásából áll. A központilag meghatározott hat vizsgafeladatot a szaktanár további két projektfeladattal egészítheti ki.

Az elkészült projektmunkát a vizsgabizottságot működtető intézményben kell legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig beadni, és azt a továbbiakban írásbeli vizsgadolgozatként kell kezelni.

A gyakorlati projektmunka tartalmi és formai jellemzői

A központilag közzétett feladatok közül három minden esetben valamely médiaszöveg és a hozzá tartozó munkanapló elkészítésére vonatkozik („A” feladat), míg a további három feladat esszé típusú („B” feladat). A vizsgázó a projektfeladatok közül egy „A” és egy „B” típusú feladatot köteles választani oly módon, hogy a választott feladatok legalább egyike a központilag közzétett feladatok valamelyike.

A vizsgázó gyakorlati vizsgamunkájának tartalmaznia kell:

a) egy médiaszöveget („A” feladat), amely lehet pl. rövid videofilm vagy műsorelőzetes, riportázs, reklám, portré, hanganyag kazettán, fotósorozat, animációs munka, plakát, képregény, story-board, számítógépes honlap vagy amely egyéb kreatív formában valósulhat meg;

b) egy esszét, minitanulmányt („B” feladat), amely önálló irodalmazás, kutatás, elemzés alapján készül.

Az „A” feladathoz kötelezően mellékelni kell egy maximum 750 szóból álló munkanaplót, vagyis értelmező kommentárt. Ebben röviden ki kell térni a feladatválasztással kapcsolatos vizsgázói motivációkra, a munka tervezése és kivitelezése során felmerült főbb döntési helyzetekre, a feladatmegoldással kapcsolatos személyes élményekre, továbbá a szöveget a vizsgázó önértékelő megjegyzéseivel kell zárni.

Az esszéjellegű feladatok megoldásaként egy maximum 1000-1500 szóból (4-6 oldal) álló szöveget kell elkészíteni. Ha ebben a vizsgázó kritikai, elméleti szöveget interpretál vagy idéz, akkor a tudományos közleményeknél megszokott hivatkozásokat és irodalomjegyzéket is csatolni kell (ezek a megjelölt terjedelmen kívül esnek).

A tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozó központi vizsgafeladatok minden év október 15-éig, az őszi vizsgaidőszakra vonatkozók április 15-éig kerülnek nyilvánosságra. A szaktanárok által kiadott feladatokat a tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozóan legkésőbb november 1-jéig, az őszi vizsgaidőszakra vonatkozóan május 1-jéig kell az adott intézményben a vizsgázók számára közzétenni.

A gyakorlati projektmunka értékelése

Amennyiben a vizsgázó két azonos típusú feladat megoldását adja be, akkor, a nyilvánosságra hozott feladatok sorrendje szerinti első megoldott feladatát kell értékelni, a másik automatikusan 0 ponttal értékelendő.

A projektmunka értékelése során - a munka jellegét figyelembe véve - a szaktanár feladatonként az alábbi szempontok szerint minősíti a megoldásokat:

A gyakorlati (kreatív) feladatnál értékelni kell

- az elképzelés megtervezettségét, a megvalósítás előkészítettségét és a munka szervezethezességét;
- a munka dokumentáltságának minőségét és az elkészített anyaggal kapcsolatos (ön)reflexió színvonalát;
- a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét;
- a prezentáció formai színvonalát.

Az esszé típusú feladatnál értékelni kell

a) a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során felhasznált háttéranyagok és ismeretek érvényességét,

b) a szöveg áttekinthetőségét (logikus struktúráját) és érveléstechnikáját, stílári színvonalát,

c) az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét,

d) a prezentáció formai színvonalát.

A központi javítási-értékelési útmutató alapján a fentiekben írt szempontokat érvényesítve feladatonként összesen 25-25 pont adható. A gyakorlati vizsgafeladatokra a jelölt így maximálisan 50 vizsgapontot szerezhethet.

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Emelt szint							
Gyakorlati vizsga			Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga	
			180 perc			20 perc	
Projekt			Feladatsor			Tételkifejtés	
Média- szöveg és munkanapló elkészítése („A” feladat)	Esszé elkészítése („B” feladat)	„C” feladat elkészítése	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegértés	Média miniesszé	Mozgókép altételsor	Média altételsor
20 pont	20 pont	20 pont	15 pont	30 pont	15 pont	15 pont	15 pont
60 pont			60 pont			30 pont	

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A feladatsor minden esetben tartalmaz egy videokazettára vagy DVD-re rögzített, néhány (5-15) perc hosszúságú filmrészletet vagy televíziós műsor részletet. Az írásbeli vizsga során először a feladatlaphoz tartozó film- vagy műsor részletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük, majd a feladatlapon szétosztását követően a vizsgázók három

percet kapnak a filmrészlettel kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet, majd megkezdik a munkát.

A részlet megtekintésére még egy alkalommal (a beadást megelőző utolsó fél óra kezdetén) harmadszor is lehetőséget kell biztosítani a vizsgázóknak, amennyiben azt bárki közülük igényli.

Vizsgacsoportonként szükséges eszköz a videolejátszó vagy DVD-lejátszó és tv vagy kivetítő, ezeket a vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja.

A vizsgázók a feladatlapokon levő információkon kívül semmilyen segédeszközt nem használhatnak.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli vizsga feladatlapja három részből áll:

- tartalmaz néhány, elsősorban az ismereteket és a tudást mérő feladatot;
- a mozgóképi szövegértés képességének mérésére tartalmaz egy előzetesen nem látott (ismeretlen) mozgóképi szöveggel (filmrészlettel, televíziós műsor részlettel) kapcsolatos kérdéssort, illetve egy, a látott részlethez kapcsolódó részletesebben kifejtendő, elemző jellegű kérdést;
- tartalmazza valamely tömegkommunikációval kapcsolatos probléma felvetését, mellyel kapcsolatban rövid esszéisztikus kifejtést vár el a vizsgázótól.

Az írásbeli vizsgarészhez kapcsolódó nyilvánosságra hozandó anyag nincs.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

A feladatsorban megjelenő rövid, kifejtést-érvelést igénylő feladatok értékelése során minősíteni kell:

a) a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során alkalmazott ismeretek mértékét, azok érvényességét;

b) a szöveg áttekinthetőségét (logikus szerkezetét) és érveléstechnikáját, annak stílári színvonalát;

c) az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét.

A feladatlap első részét képező, ismereteket és tudást mérő feladatokra maximálisan 15, a mozgóképi szövegértés mérésére vonatkozó feladatokra hibátlan megoldás esetén maximálisan 30, míg a médiaismerettel kapcsolatos esszé jellegű feladatra további 15 pont szerezhető.

A feladatlap maximális összpontszáma így 60 vizsgapont lehet.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsga önálló munka keretében kidolgozandó három különböző projektfeladat megoldásából áll. A közzétett hat középszintű vizsgafeladathoz további három emelt szintű projektfeladat társul.

Az elkészült projektmunkát legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig kell beadni, és azt a továbbiakban írásbeli vizsgadolgozatként kell kezelni.

A gyakorlati projektmunka tartalmi és formai jellemzői

A központilag közzétett (a középszintű gyakorlati vizsgáéval azonos) feladatok közül három minden esetben valamely médiaszöveg és a hozzá tartozó munkanapló elkészítésére vonatkozik („A” feladat), további három feladat esszé típusú („B” feladat), míg a csak az emelt szintű vizsgára közzétett három feladat („C” feladat) típusa bármelyik lehet.

A vizsgázó a projektfeladatok közül egy „A”, egy „B” és egy „C” típusú feladatot köteles választani.

A vizsgázó gyakorlati vizsgamunkájának tartalmaznia kell:

a) egy médiaszöveget („A” feladat), amely lehet pl. rövid videofilm, film/előzetes, riportázs, reklám, portré, hanganyag kazettán, fotósorozat, animációs munka, plakát, képregény, story-board, számítógépes honlap stb. vagy amely egyéb kreatív formában valósulhat meg;

b) egy esszét, minitanulmányt („B” feladat), amely önálló irodalmazás, kutatás, elemzés alapján kerül elkészítésre;

c) egy további médiaszöveget vagy esszét („C” feladat).

Az „A”-típusú feladatokhoz kötelezően mellékelni kell egy maximum 750 szóból álló munkanaplót, vagyis értelmező kommentárt. Ebben röviden ki kell térni a feladatválasztással kapcsolatos vizsgázói motivációkra, a munka tervezése és kivitelezése során felmerült főbb döntési helyzetekre, a feladatmegoldással kapcsolatos személyes élményekre, továbbá a szöveget a vizsgázó önértékelő megjegyzéseivel kell zárni.

A „B”-típusú (esszé jellegű) feladatok megoldásaként egy maximum 1000-1500 szóból (4-6 oldal) álló szöveget kell elkészíteni. Ha ebben a vizsgázó kritikai, elméleti szöveget interpretál vagy idéz, akkor a tudományos közleményeknél megszokott hivatkozásokat és irodalomjegyzéket is csatolni kell (ezek a megjelölt terjedelmen kívül esnek).

A tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozó központi vizsgafeladatok minden év október 15-éig, az őszi vizsgaidőszakra vonatkozók április 15-éig kerülnek nyilvánosságra.

A gyakorlati projektmunka értékelése

Amennyiben a vizsgázó három olyan feladat megoldását adja be értékelésre, melyek egyike sem C-típusú feladat, úgy az összes feladatot 0 ponttal kell értékelni.

Amennyiben a vizsgázó két vagy három azonos típusú feladat megoldását adja be, akkor feladattípusonként a nyilvánosságra hozott feladatok sorrendje szerinti első megoldott feladatát kell értékelni, a többi feladat - az adott feladattípuson belül - automatikusan 0 ponttal értékelendő.

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. A gyakorlati (kreatív) feladatnál értékelni kell

- a) az elképzelés megtervezettségét, a megvalósítás előkészítettségét és a munka szervezettségét;
- b) a munka dokumentáltságának minőségét és az elkészített anyaggal kapcsolatos (ön)reflexió színvonalát;
- c) a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét;
- d) a prezentáció formai színvonalát.

Az esszé típusú feladatnál értékelni kell

a) a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során felhasznált háttéranyagok és ismeretek érvényességét;

- b) a szöveg áttekinthetőségét (logikus struktúráját) és érveléstechnikáját, stílári színvonalát;
- c) az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét;
- d) a prezentáció formai színvonalát.

A központi értékelési útmutató alapján a fentiekben írt tartalmi (a, b, c) szempontokat érvényesítve feladatonként maximálisan 18, a prezentáció formai színvonalára pedig további 2, összesen 20 pont adható. A gyakorlati vizsgafeladatokra a vizsgázó így maximálisan 60 vizsgapontot szerezhet.

Szóbeli vizsga

Az emelt szintű szóbeli vizsga központi tételsor alapján zajlik.

Feleléskor a kifejtés sorrendjét a vizsgázó választja meg. Az altételt a vizsgázónak önállóan kell kifejtenie. Közbekérdezni csak akkor lehet, ha teljesen helytelen úton indult el, vagy nyilvánvaló, hogy elakadt. (Ez esetben segítő kérdést lehet feltenni, amennyiben az még a felelési időbe belefér.) Ha az altétel önálló álláspont megfogalmazását igényli, akkor a vizsgázónak az ezzel kapcsolatban felmerülő kérdésekre is válaszolnia kell.

A szóbeli vizsgán a vizsgázónak két altételt kell húznia és kifejtenie.

Az altételsorok legalább 8-8 altételt tartalmaznak.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A két altételsor közül az egyik a mozgóképkultúra, a másik a média világához kapcsolódó ismereteket, értelmezési képességeket ellenőrző altételeket tartalmaz.

Nyilvánosságra hozható a központi tételsor, a jogszabály szerint.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelés központi értékelési útmutató alapján, a következő szempontok szerint történik:

- a vizsgázó által kifejtettek mennyiben merítik ki tartalmilag az altétel címében megjelölt témát;
- logikusan fölépített-e a vizsgázó előadása, megfelel-e az ilyen típusú szóbeli közléstől elvárható követelményeknek;
- mennyiben önálló a vizsgázó szóbeli teljesítménye (pl. szüksége volt-e segítő kérdésre), mennyire rendszerezett és mély a tudása (pl. hogyan reagált a tantárgyi bizottság által esetlegesen felvetett kérdésekre).

A szóbeli vizsgán a vizsgázó teljesítményét a két altételre adott maximálisan 15-15 ponttal kell értékelni, tehát összesen 30 pont szerezhető.